

КУЗНЕЦОВА Олена Юріївна
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри іноземних мов № 3
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПРІОРИТЕТИ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

У зарубіжному освітньому контексті відбувається як зміна розуміння сутності вищої освіти у цілому, її мети, призначення, функцій, так і місця й пріоритетів мовної освіти. Найбільш наочним орієнтиром у вищій освіті стає поєднання потреб окремої особистості та запитів економіки.

Оскільки потреби особистості значною мірою розглядаються й акцентуються з точки зору глобалізованого суспільства, фахівці сфери іншомовної освіти стверджують, що актуалізується необхідність кардинального реформування системи навчання мов з переформатуванням мети і змісту навчання як кроку у напрямі відходу від ортодоксального сприйняття вищої освіти [1; 2].

У документах Ради Європи, Європейського Союзу, у дослідженнях фахівців пропонується дотримуватись таких пріоритетів удосконалення вивчення іноземних мов і реалізації завдань щодо створення спільного європейського простору вищої освіти:

– створення гнучких навчальних програм, за якими студенти мали б можливість спеціалізуватись з однієї або двох іноземних мов у поєднанні з вивченням технічної, економічної або правової спеціалізації із отриманням дипломів про вищу освіту подвійної спеціалізації (іноземна мова + економіка / + право / + медицина / + політичні науки тощо);

– акцентування практичних переваг володіння іноземними мовами;

– надання більшої ваги пропозиціям щодо вивчення іноземних мов із спеціальною метою за умов урахування безпосередніх потреб студентів;

– пропонування іноземних мов принаймні як курсів для вивчення за вибором студентів з більшості освітніх напрямів;

– розгляд процесу вивчення мови як такого, що триває все життя. Відповідно післяшкільні заклади освіти (зокрема заклади вищої освіти) мають відігравати важливу роль у системі освіти протягом життя і пропонувати привабливі можливості у сфері вивчення мов;

– стимулювання самостійної навчальної діяльності студентів у процесі вивчення іноземних мов;

– розробка спеціальних навчальних матеріалів для різних освітніх рівнів;

– залучення нових технологічних ресурсів (Інтернет, програми дистанційного навчання);

– підготовка викладачів, готових до змін навчальних умов, до появи нової технології та її використання у навчальному процесі, до змін у навчальному процесі,

до теоретичних і практичних нововведень, готових впроваджувати нові підходи, методи та форми навчання [3].

Визначені орієнтири спрямовують увагу на забезпечення високого ступеня гнучкості розробки навчальних програм і курсів, орієнтують на найбільш чітке визначення потреб тих, хто задіяний у вивчення іноземних мов для забезпечення їх володінням іноземною мовою саме у тій сфері, що є найвірогіднішою й необхідною для кожної окремої особистості, на створення навчальних посібників конкретного професійного фаху, залучення й осучаснення технологічного та ресурсного забезпечення навчального процесу, формування усвідомлення необхідності постійного удосконалення власної іншомовної компетенції впродовж життя і надзвичайну відповідальність, що покладається на викладачів мов, які мають бути здатними забезпечити якісну реалізацію визначених орієнтирів.

Тож чи корелюються визначені пріоритети з цільовими настановами навчання й вивчення іноземних мов у ВНЗ України? Можемо зазначити, що в цілому впроваджені зміни і модернізація навчальних курсів іноземних мов в українських вишах узгоджуються і відповідають європейським орієнтирам у цій освітній сфері. Так, 1) завдяки автономізації вищих навчальних закладів, у кожному ВИШі розробляються програми навчальної дисципліни, сфокусовані на підготовку специфічних груп фахівців і задоволення пердусім їх професійних потреб у володінні іноземними мовами; 2) в основу побудови навчальних програм закладено реалізацію компетентнісного підходу в освіті і підготовці фахівця, що забезпечує чітку орієнтацію на формування загальних компетентностей випускника та його фахових компетентностей за спеціальністю, що, в свою чергу, дає змогу унаочнити для студентів практичну значущість володіння іноземними мовами у їх професійній сфері; 3) усвідомлення практичної значущості і корисності володіння іноземними мовами у світовому глобалізаційному й професійному контексті, а також розвиток технології актуалізують створення привабливих можливостей для вивчення іноземних мов і зростання кількості тих, хто вдається до оволодіння ними після періоду шкільної та вузівської освіти.

Список використаних джерел:

1. Globalisation, Modernity and Language: New Perspectives on LANGUAGE in Education / The EUNoM report, September 2012. – 62 p. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eunom.uoc.edu>.

2. Williams G. Trends in European Language Education / Williams G., Strubell M., Williams G.O. // The Language Learning Journal. – 2013. – Volume 41, Issue 1. – P. 5–36.

3. Кузнецова О.Ю. Перспективи іншомовної освіти у вищих навчальних закладах в євроінтеграційному вимірі / О.Ю. Кузнецова // Вісник Житомирського державно-го університету імені Івана Франка: наук. журнал. – 2013. – Вип. 6 (72). – С. 76–81.

Національна академія прокуратури України

**ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ
МОВ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ
ТА СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ**

МАТЕРІАЛИ
міжвузівського методичного семінару

12 жовтня 2017 року

м. Київ
2017

УДК 343.163
ББК 67.99
В 43

Організаційний комітет:

Якимчук М.К. (голова), Нітенко О.В., Барандич С.П.,
Гоменюк В.С., Микитенко В.В., Рудь Н.Г.

Викладання іноземних мов для працівників правоохоронних органів та В 43 сектору безпеки: матеріали міжвузівського методичного семінару (12 жовтня 2017 року). – К.: Національна академія прокуратури України, 2017. – 102 с.
ISBN 978-617-7500-27-7

У збірнику матеріалів міжвузівського методичного семінару «Викладання іноземних мов для працівників правоохоронних органів та сектору безпеки» вміщено виступи й тези його учасників. Захід, що відбувся 12 жовтня 2017 року в Національній академії прокуратури України, було організовано з метою об'єднання зусиль викладачів іноземних мов у вищих навчальних закладах, що здійснюють підготовку особливих категорій слухачів – працівників правоохоронних органів, спеціальних служб та сектору безпеки України, для покращення методики викладання іноземних мов; обговорення та вироблення новітніх методичних прийомів у викладанні іноземних мов; обміну практичним досвідом навчання усіх видів мовленнєвої діяльності; ознайомлення із зарубіжним досвідом викладання іноземних мов для вказаних категорій слухачів.

УДК 343.163
ББК 67.99

Матеріали друкуються в авторській редакції з незначними коректорськими правками. Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ тощо несуть автори.